

Verksamhet

Muddring i samfällt vattenområde
Västeränga
Lemland

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för fördjupning av befintlig kanal samt av ett bottenområde innanför samma kanal på de samfällda vattenområdena 417-876-1-2 och 417-407-876-2, vid Bölsviken nära Västeränga, Lemlands kommun.

Tillståndsplikt föreligger enligt 10 § 1 mom. landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, samt 6 kap. 15 § f punkten vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHH) beviljar privatperson miljötillstånd för muddring vid Bölsviken, Lemland, i enlighet med ärendets handlingar.

Miljötillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen.

Giltighet

Vattenföretaget ska vara utfört senast 5 år efter att detta beslut vunnit laga kraft.

Ersättning

ÅMHH har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor utfärdade med stöd av 24 § miljöskyddslagen.

Allmänt

1. Tillståndshavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
4 och 5 §§ miljöskyddslagen
2. Arbetet ska utföras möjligast kontinuerligt och på ett sådant sätt att vattenområdena och angränsande landområden utsätts för störningar i så liten utsträckning som möjligt. Tillståndshavaren är ansvarig för eventuella skador på egendom och andra olägenheter som förorsakas av vattenföretaget.
4 kap. 1, 4 och 7 §§ vattenlagen, 4 och 5 §§ miljöskyddslagen
3. Grumlande arbeten får utföras under perioden 1 september till och med 31 mars.
4 § miljöskyddslagen, 4 kap. 1, 4 och 7 §§ vattenlagen
4. Muddermassorna ska tas upp på land och placeras på ett sådant sätt att de inte riskerar att spridas till vattenmiljön.
4 kap. 1 § vattenlagen, 3 § landskapsförordning (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor
5. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:

- 60 dB L Aeq dagtid (kl. 07-19) helgfri måndag till fredag.
- 50 dB L Aeq kvällstid (kl. 19-22) samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07-19).
- 45 dB L Aeq övriga tider.

För arbeten med begränsad varaktighet tillåts 5 dBA högre värden. Vid enstaka kortvariga händelser, högst 5 minuter per timme, accepteras 10 dBA högre nivå. Detta gäller inte kvälls- och nattetid. I de fall verksamheten är av begränsad art och även innehåller kortvariga händelser får höjningen av riktvärdet uppgå till sammanlagt 10 dB(A).

Tillståndshavaren ska på begäran av ÅMHM vid behov utföra mätning av bullernivån.

24 § a punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 4 § vattenlagen

Beslutsmotiveringar

Verksamheterna och dess placering

Privatperson inkom 16.12.2022 med en ansökan om miljötillstånd för muddring av befintlig kanal och av ett bottenområde uppströms kanalen, på de samfällda vattenområdena 417-876-1-2 och 417-407-876-2, i syfte att återskapa och förbättra framkomlighet med båt. Den beräknade ytan för muddringsarbetet är enligt ansökan 1990 m², medeldjupet före och efter fördjupningen har angetts till 0,5 m respektive 1,5 m och den totala volymen muddermassor beräknas till ca 1990 m³. Arbetet planeras genomföras med grävmaskin från land alternativt med grävmaskin från is.

Muddermassorna placeras på två separata uppläggningsplatser i nära anslutning till muddringsarbetet. En är belägen på fastighet 417-407-1-92 och har en yta på ca 1800 m². Den andra är belägen på fastighet 417-407-7-4 och har en yta på ca 3000 m². Eftersom båda dessa uppläggningsplatser ligger på låglänta markområden lägre än en meter över medelhavsnivån konstrueras barriärer för att undvika att muddermassorna sprids till vattenmiljön. På fastighet 417-407-1-92 finns en befintlig vall från tidigare muddringsarbeten som förstärks där höjden är lägre än en meter

över medelhavsnivån. På fastighet 417-407-7-4 byggs en barriär av tät pålning med geotextilduk samt vallar längs med fastighetens gräns upp till en marknivå på ca en meter över medelhavsnivån. Enligt ansökan kommer muddermassorna att formas i samband med vattenarbetet så att de passar in i miljön.

Det planerade muddringsområdet, som enligt ansökan muddrades senast år 1990, består av en ca 5–10 m bred och ca 150 m lång kanal som leder från Bölsviken fram till en liten hamnbassäng med ett fåtal båtplatser i anslutning till angränsande fastigheter. Intill hamnbassängen ligger ett grundare vattenområde. Som en del av muddringsprojektet planeras muddring av en ny ränna, ca 30 m lång, genom det grundare vattenområdet fram till fastighet 417-407-7-4, för att skapa framkomlighet med båt mellan denna fastighet och kanalen.

Kanalen har med tiden uppgrundats och påverkats av ökad igenväxning, vilket försvårar framkomlighet med båt. ÅMHM konstaterar därmed att projektet medför rekreativrelaterade fördelar och förbättrad framkomlighet med båt för nutida och framtida fastighetsägare som har möjlighet att använda kanalen och båtplatserna.

Effekter på närområdet som vanligtvis uppstår vid den här typen av arbeten är uppgrumling av bottensediment, buller vid själva genomförandet samt ett förändrat vattenflöde. Ett ökat vattenflöde kan på längre sikt leda till klarare vatten och mer gynnsamma förhållanden för undervattensvegetation och exempelvis fiskarter som använder sig av denna. Ett ökat vattenflöde kan dock även leda till grumligare vatten på grund av att sediment från botten dras med, vilket kan ha en negativ påverkan på vattenområdets flora och fauna. Ett förändrat vattenflöde och djup kan också påverka områdets vattentemperatur och därmed levnadsförhållandena för olika organismer. Hur vattenförhållandena kommer att förändras på lång sikt av detta muddringsprojekt är svårt att avgöra, men ÅMHM bedömer de potentiellt negativa effekterna som lindriga och inom ramen för minsta möjliga miljöpåverkan. Myndigheten konstaterar att de verkningar som projektet medför i form av buller och uppgrumling av bottensediment, i direkt samband med muddringen, är tillfälliga, och att de, liksom nämnda potentiella långtidseffekter, genom reglering med villkor inte utgör ett hinder för tillstånd, i enlighet med 17 § miljöskyddslagen.

De närmast belägna skyddsområdena är naturreservatet Stora Lökskär och Natura 2000-området Södra Järsö som båda ligger ca 6 km från projektområdet. ÅMHM gör bedömningen att genomförandet av projektet inte kan påverka naturvärdena i skyddsområdena negativt.

ÅMHM har med anledning av projektets omfattning begärt utlåtande från landskapsregeringen som inkom med sitt utlåtande till myndigheten 01.02.2024. Häri meddelas att försiktighetsmått och skyddsåtgärder bör vidtas gällande muddermassor och gällande vårlekande fiskarter, vilket regleras genom villkor 3 och 4 i detta tillståndsbeslut.

Mot bakgrund av ovanstående uppgifter, och under förutsättningen att angivna villkor följs konstaterar ÅMHM att projektet kan förverkligas i enlighet med miljöskyddslagen och vattenlagen.

Processuella motiveringar

Verksamheten är tillståndspliktig då den innebär ett vattenföretag, i detta fall muddring, i vattenområde med en bottenyta större än 500 m², vars omfattning kräver miljötillstånd enligt 10 § miljöskyddslagen och 6 kap. 15 § f punkten i vattenlagen.

Allmänna innehållsmotiveringar

ÅMHM har gjort en tillåtlighetsbedömning av verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHM konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheterna iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 §, a till g punkterna i miljöskyddslagen. ÅMHM beviljar tillstånd med stöd av 17 § miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

Myndigheten konstaterar att verksamhetsutövaren har påvisat tillräcklig kunskap och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. ÅMHM konstaterar vidare att vattenföretaget uppfyller kraven om verksamhetens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

Detaljerade innehållsmotiveringar

Villkor 1–2 syftar till att begränsa diverse skador och olägenheter som generellt kan uppstå vid olika muddringsprojekt.

Villkor 1 motiveras med att all yrkesmässig verksamhet, genom tillämpning av bästa tillgängliga teknik, ska genomföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, i enlighet med 4 § miljöskyddslagen. Vidare får skada eller olägenhet för miljön i form av ämnen och avfall inte lämnas eller släppas ut så att området förorenas på ett sätt som kan leda till negativ miljöpåverkan, i enlighet med 5 § miljöskyddslagen. Genom att i villkor reglera arbetssättet och förtydliga detta ansvar syftar ÅMHH till att förebygga skador och olägenheter för miljön som kan uppstå vid vattenarbete och vid arbete med tunga fordon.

Villkor 2 motiveras med att vattenarbeten ska utföras så att störningar på närliggande vatten- och landområden blir så begränsade som möjligt, i enlighet med 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen. Det är också verksamhetsutövarens ansvar att undanröja eller avhjälpa olägenheter som uppstått i samband med verksamheten, i enlighet med 7 § vattenlagen samt 4 och 5 §§ miljöskyddslagen. Genom att i villkor återigen reglera arbetssättet, men även förtydliga ansvarsfrågan då eventuella skador redan inträffat, syftar ÅMHH även här till att förebygga skador och olägenheter för miljön som kan förorsakas av vattenföretaget.

Villkor 3–6 syftar till att reglera och minimera negativa miljöeffekter som är förenade specifikt med detta muddringsprojekt.

Villkor 3 motiveras med att vattenföretag ska utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga skada och olägenhet för miljön, i enlighet med 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen. Under perioden 15 april – 31 augusti riskerar miljöeffekter att leda till svårare konsekvenser för kustvattenområden och dess ekosystem jämfört med övriga delar av året. Under denna period är den biologiska aktiviteten hög i form av bland annat fisklek, fågelhäckning och tillväxt för undervattensvegetationen. Under perioden 1–14 april är grunda vikar, liksom den aktuella viken för detta ärende, särskilt värdefulla för fortplantning av flera fiskarter. Således har ytterligare skyddsåtgärder villkorats genom utvidgning av förbudsperioden till 1 april – 31 augusti, i enlighet med landskapsregeringens rekommendationer gällande specifikt

denna fråga. Muddringen kommer att förorsaka en viss temporär uppgrumling av bottensediment och en lokal försämring i livsmiljön för växter och djur. Vattenarbetets inverkan på omgivande vattenområden har därför minimerats genom styrning av en period under vilken muddring får utföras, med stöd av 4 § miljöskyddslagen samt 4 kap. 1,4 och 7 §§ vattenlagen.

Villkor 4 motiveras med att muddermassor, enligt 3 § landskapsförordning (2006:124) om hantering av jord- och muddermassor, inte får placeras på land eller i vatten så att de kan spridas i eller till vattenområden. Spridning av muddermassor till vattenmiljön kan förorsaka spridning av ämnen som tidigare varit bundna till bottensediment, däribland typiskt toxiska ämnen men också ämnen som kväve och fosfor, vilket kan bidra till en försämrad livsmiljö och direkta skador på djur och växter samt förvärra vattenområdets övergödningssituation. Därför ska muddermassorna tas omhand så att de inte riskerar att spridas till vattenmiljön, i enlighet med ovan nämnda lagrum samt 4 kap. 1 § vattenlagen. Under perioden för delgivning av ansökan inkom ett yttrande angående en vattenansamling som påstås förekomma periodvis vid en av uppläggningsplatserna. Enligt detta yttrande innebär vattenansamlingen att muddermassorna riskerar att spridas till hamnbassängen vid höga vattenflöden. Yttrandet bemöttes av sökanden som beskrev planerade åtgärder för att avleda vattnet samt lämnade en försäkran om att åtgärder kommer att vidtas så att muddermassor inte riskerar att spridas till vattenmiljön. ÅMHHM konstaterar att detta bemötande tillsammans med tidigare inkomna handlingar bestyrker att sökanden är medveten om och ämnar följa de krav som ställs vid hantering av muddermassor. Myndigheten har valt att understryka vikten av denna fråga genom villkor 4 i detta tillståndsbeslut.

Villkor 5 motiveras med att vattenföretaget kommer att förorsaka buller. Bullernivån har begränsats genom villkor om bullerriktvärden, med stöd av 24 § miljöskyddslagen, och i enlighet med 4 kap. 4 § vattenlagen enligt vilken verksamhetens inverkan på rekreativsmöjligheterna och trivseln i omgivningen ska beaktas. ÅMHHM konstaterar att bullrande verksamhet generellt upplevs som mera störande under kvällstid, lördagar, söndagar och helgdagar. Därför tillämpas lägre bullerriktvärden under dessa tider.

För verksamheten har fastställts villkor som förhindrar, förebygger och begränsar negativ miljöpåverkan, i enlighet med miljöskyddslagens 1,4,5 och 24 §§, samt minskar projektets negativa inverkan på enskilda och allmänna intressen enligt 4 kap. 1,4 och 7 §§ vattenlagen. Vid fastställandet av dessa villkor har nyttan av de föreskrivna åtgärderna vägt mot kostnaderna för sådana åtgärder. Med iakttagande av de i tillståndet givna tillståndsvillkoren kan vattenföretaget förverkligas i enlighet med miljöskyddslagen och övrig lagstiftning som nämns i 10 § samma lag. Med ovanstående motivering konstaterar ÅMHHM att det är utrett att samtliga förutsättningar för tillstånd i miljöskyddslagen och i vattenlagen, samt i bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa, är uppfyllda.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med 3 § och avgiftstabell 1 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet för 2022. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Kategori enligt taxa: byggande, fyllning, pålning, grävning, muddring, sprängning eller rensning i vattenområde, 500 - 2000 m ²	1 651 €
Totalt	1 651 €

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Ted Waleij Slight
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärsanvisning
3. Faktura (ej vid E-faktura)

Ärendehantering

Ansökan

Privatperson ansökte om miljötillstånd för muddring av befintlig kanal samt av ett bottenområde innanför samma kanal i anslutning till Bölsviken nära Västeränga, Lemlands kommun.

Ansökan inkom 16.12.2022 och tillkännagavs för allmänheten 19.12.2022 genom publicering på myndighetens webbplats.

Meddelande om ansökan

Meddelande om ansökan har tillsammans med ärendets handlingar, i enlighet med 16 § i landskapslag (2008:124) om miljöskydd, varit tillgängliga på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla och i myndighetens reception på Norragatan 17 under tiden 07.03.2024 – 28.03.2024. I meddelandet framgick att envar har rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Delgivning av ansökan

Hörande av part genomfördes genom delgivning av ansökan, enligt 54 § i förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland, till fastighetsägare för 8 fastigheter i anslutning till vattenområdet nära muddringsprojektet. I delgivningen framgick att ärendets handlingar fanns tillgängliga på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla och i myndighetens reception på Norragatan 17 under tiden 07.03.2024 – 28.03.2024.

Yttranden

Under tiden för delgivning av ansökan inkom ett yttrande. Detta yttrande gavs av ägaren till fastighet 417-407-2-57 och inkom till ÅMHHM helt färdigställt 02.04.2024.

Utlåtanden

ÅMHHM begärde utlåtande från landskapsregeringen 29.12.2023. Utlåtandet inkom till myndigheten 01.02.2024.

Bemötande

Sökanden inkom 19.04.2024 till ÅMHHM med ett bemötande av det ovan nämnda yttrandet från ägaren till fastighet 417-407-2-57. Sökanden inkom inte med något bemötande gällande landskapsregeringens utlåtande.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges de fastighetsägare som delgavs ansökan samt de berörda fastighetsägare och samfälligheter som redan lämnat godkännanden i ansökningsförfarandet. Beslutet finns även tillgängligt på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax.